

Disketten

DIS-Västs medlemstidning

Nr 1 År 2022

Vår i sikte!

DIS-Väst

DISKETTEN, Medlemstidning för DIS-Väst en regionförening till DIS, Föreningen för datorhjälp i släktforskningen
Org nr: 857208-8691
www.dis-vast.o.se
Adress:
c/o Ylva Amberntsson
Persikogatan 126, 426 56 Västra Frölunda
Tel. 031-29 01 86

Innehåll

Ordförande har ordet	2
Du har väl skickat in ditt material till Disbyt?	2
Redaktörens spalt	3
Vinn en trisslott	3
Från Gotland? till Skottland	4
Hallands släktforskarförening	6
Medlemsmötet den 13 november 2021	7
Bli en NÅDD:are	8
Föreningen DIS-Väst	9
Föreningen DIS-Väst kallar till årsmöte 2022	10
Budget och Resultaträkning DIS-Väst 11	
Medlemsinformation	12

DISKETTEN

ISSN 1404-0387
Ansvarig utgivare: Ylva Amberntsson
Redaktör: Christina Claeson
E-post: redaktor.disketten@dis-vast.o.se

Redaktionen förbehåller sig rätten att ändra eller lägga till i texterna. Tidningen redigeras i InDesign. Texterna mailas som Word-dokument eller som en textfil, bilder i jpg-format. Omslagsbild. Foto Ylva Amberntsson

Ordförande har ordet

Hej!

Sitter nu här igen och ska skriva ihop något till tidningen, det är inte så lätt alla gånger när man inte är kompis med orden och att bokstäverna ska komma i rätt ordning. Men jag gör så gott jag kan och som tur är så går det mycket lättare att skriva på datorn än för hand, också finns det ju som tur är rättstavningsprogram i datorn. Men nu sitter vi skrivande stund mitt i den värsta toppen på pandemin. Vi har ställt in egen forskning i lokalen, det bestämde vi oss för innan informationen gått ut till er medlemmar.

Men så fort det är möjligt så kommer vi att öppna igen, planering finns färdig. Årsmötet blir bara via Zoom, du kan anmäla dig via hemsidan.

Till något roligare snödroppar och vintergäck har dykt upp i rabatten så det finns hopp om vår. Ha det bra och håll undan från smittan så vi får träffas framöver, ser fram mot detta.

Er ordförande Ylva Amberntsson.

Du har väl skickat in ditt material till Disbyt?

Sök bland totalt 39 miljoner poster inlagda av 7000 medlemmar.

Kanske att just din DNA-matchning har lagt in ett träd i Disbyt så att du kan koppla matchningen och kanske få blå eller röda markeringar beroende på om matchningen är på din far eller mors sida. Skickar du in ett bidrag till Disbyt med fler än 1000 personer så har du möjlighet att se en klickbar antavla.

Manusstopp för nr 2 2022 är den 30 mars.
Skickas till redaktor.disketten@dis-vast.o.se

Hälsningar Redaktören

— Redaktörens spalt —

Inte mycket till vinter så här på västkusten, det låg kvar ett par dagar till alla barns förtjusning. De som skulle sköta snöröjningen hade fullt upp under några dagar. Ungefär som vanligt. Det är väl det enda som varit sig likt den här hösten. Virusnet har behagat mutera och ställer till ett elände. Sjukhusen har fullt upp, det är extremt många som smittas just nu. Det luriga är att man tydligen kan ha det utan att veta om det. Så i väntan på bättre tider ägnas rätt många tim-

mar åt släktforskningen. Eftersom den är så spretig med anor på olika håll i landet så är det många arkiv att leta i. i Disgen 2021 finns som bekant ett par bra funktioner för att kontrollera sin databas. Många äldre uppgifter behöver fixas till, framför allt de som är importerade från Min släkt som var det program som jag började med. Det använder jag nu främst för att mata in mina DNA träffar i. Om jag hittar ett stycke koppling hyfsat nära i tiden blir den inknappad i Disgen men alla med anor norrifrån vet ju hur det är, alla är släkt med alla. Det går att markera upp DNA träffarna i Ancestry med olika färger och sedan välja dem när man söker upp dem. Kruxet är bara att de är 23 000 och, nej jag har inte färgkodat alla. Jag har även fört över mitt test från FTDNA till My Heritage och där blir det ännu fler träffar!

De med småländskt påbrå bland träffarna är inte allt för många, tur är väl kanske det. Det kan inte vara lätt för de som bor utomlands med svenskt

ursprung att förstå namnskicket, allra minst i Dalarna och Tornedalen med flera ställen. Nytt boende, nytt tillnamn eller vad det nu heter. Jag tror mig ha lyckats lösa en knepighet med en familj som stod som utflyttad till Torneå i slutet på 1700-talet tack vare att Arkiv Digital's register över befolkningen i Sverige nu börjar 1800. Det registret är riktigt användbart och det är bra att det går att skicka in rättningar om det blivit feltolkningar. För de finns. Men tack ArkivDigital för det registret!

Hösten och vintern har som sagt mest tillbringats hemmavid utöver arbetet. Många zoom-möten har det blivit, och fler lär det bli framöver. Kalendern börjar fyllas på så smått.

Christina Claesson

Släktdata

- Föreningen Släktdata gör avskrivna kyrkböcker fritt tillgängliga för alla
- Med en förbättrad sökfunktion som även passar mobiler och surfplattor kan du söka i vår stora databas via länken: <http://www.slaktdata.se/>
- Om du har material att dela med dig av eller kanske vill hjälpa till i föreningen, kontakta oss då gärna via epost: info@slaktdata.org
- Vi finns även på Twitter och Facebook
- <http://twitter.com/slaktdata>
- <http://www.facebook.com/slaktdata>

Skicka in ett bidrag till Disketten vinn en trisslott.

I varje nr kommer vi att dela ut en trisslott till tre personer som skickat in ett bidrag till
vår medlemstidning Disketten.

Den här gången skickar vi en trisslott till
Arne Wallgren som tack för artikeln.

Från Gotland? till Skottland

Arne Wallgren

Berättelsen om Löjtnanten vid Arméns Flotta och Coopverdiekaptenen Magnus Sandelius.

En liten bok, tryckt 1757 i Amsterdam, ledde till en ganska omfattande person- och familjeutredning. Boken var ett latinskt lexikon med översättningar från hebreiska och kaldeiska författat av Johannis Simonis och vars första upplaga kommit ut året innan. Den kom att utges i många upplagor ända in på 1800-talet. Men det var inte boken som väckte intresset utan de tre ägare som skrivit in sina namn i boken. Boken hade följt med en vän från gården Torp i Berghem i Marks härad. Vem kunde ha haft intresse av att köpa en sådan bok? Jag antog att det var präster och sökte på namnen och i Herdaminnen. Det första namnet var A. Winbom (1759–1808), visade sig vara en kyrkoherde Anders Winbom i Synnerby församling. Denne var född i Timmele i Ulricehamns pastorat, där hans far var komminister. Den andra ägaren hette Samuel Hummel (1781–1851). Han var född i Göteborgs domkyrkoförsamling och dog som kyrkoherde i Surteby pastorat i Marks härad. Denne hade en dotter som gifte sig med en kronobefallningsman Carl Johan Rylander (1812–1886), som var bosatt i Kockagården i Berghem. Det tredje namnet var skrivet med en mycket mindre driven handstil visade sig vara en ung man, som växte upp i ett torp under Torp i Berghem. Så man kunde följa bokens väg.

I några artiklar i Marks Härads Släktforskarförenings tidning Markrötter försökte jag reda ut några familjer med anknytning till bokens ägare. Samuel Hummel kom från en stor halländsk släkt av handelsmän, präster och ämbetsmän. Hans hustru hette Anna Lovisa Sandelius. Vid dopet av deras första barn i Lundby socken en fru Maria Sandelius och en mamsell Maria Sandelius dopvittnen. Så jag anade att familjen Sandelius borde komma från Göteborgs-

trakten, men då lyckades jag inte reda ut den härstamningen.

Allt detta arbete har genomförts totalt covidsäkert, i hemmet vid datorn med hjälp av bl a ArkivDigital, Riksarkivet, Disbyt och Rötters Anbytarforum och varhelst sökmotorerna hittade något av intresse. Naturligtvis finns det mycket som inte är tillgängligt och jag hoppas att läsare som har kunskap om källor som skulle kunna leda vidare eller korrigera hör av sig!

Magnus Sandelius

Den första notisen i de kyrkliga längderna, som jag hittade, gällde Magnus Sandelius gifte 1783 i Amiralitetsvarvsförsamlingen, som jag hittade i ArkivDigital "Vigda, delar av Sverige". Magnus Sandelius var coopverdiestyrman och gifte sig med Helena Dalbeck (1763–1802). Coopverdie (kofferdi) betyder att man deltog i handelsflottan efter det holländska ordet för "köpfärd". När jag hade hittat dessa personer var det enkelt att finna att Anna Lovisa (f 1789–05–02), som gifte sig med Samuel Hummel, var deras barn. Styrman var han också 1787 då deras första barn, sonen Andreas Magnus föddes, men som dog efter 18 dagar. Han avancerade till coopverdiekapten före maj 1789, då Anna Lovisa föddes. Han värvades till Bohusläns eskader av arméns flotta, vanligen kallad Skärgårdsflottan, och konstituerades som fänrik detta år.

Helena Dahlbeck föddes i samma församling 1763 och hennes föräldrar var timmermannen Nils Dahlbeck och hustrun Anna Larsdotter. Någon födelsenotis för Magnus fanns inte i denna församling.

Varken kyrkoböcker eller Sjömanshusets i Göteborg avfotograferade handlingar gav någon information om Magnus Sandelius liv utöver vad

som ovan nämnts före 1783. Hustrun Helenas far, skeppstimmermannen Nils Dahlbeck, var från Skåne. I bouppteckningen efter honom, som upprättade 1769, beskrivs att han avlidit redan 1765 och att hemmet hade belånats kraftigt. Möjligen blev han borta till sjöss och informationen kom inte hit förrän långt senare. Familjen bodde i Majorna i en stuga Skiljostenen på Älvsborgs kungliga ladugårds ägor. Huset hade två våningar: i bottenvåningen fanns tre rum och kök och i övervåningen fyra rum och kök. Dessutom fanns en källare med murad bryggpanna. Hustrun gifte om sig med en timmerman Anders Sjöberg, men fick inga barn med honom. Denne dog 1783 och hustrun fick stugan i enlighet med testamentet. Bara någon månad efter timmermannens död gifte sig dottern Helena med Magnus Sandelius och han flyttade in i huset. Kungsladugård var vid den tiden en löneförmån för landshövdingen. På en år 1787 upprättad karta över "lägenheten Skiljostenen" hade landshövdingen du Rietz på baksidan noterat att denna hade upplåtits till styrmannen Magnus Sandelius.

Kriget mot Ryssland

När paret i oktober 1790 fick sitt tredje barn, Anna Maria (1790–1823) titulerades Magnus S. "Liu-tenant". Detta år pågick krig mot Ryssland som huvudsakligen utspelades i Finland. I detta krig deltog även Bohusläns eskader av arméns flotta, en del av det som kallades skärgårdsflottan. I en artikel av civilekonomen Ulf Sundberg: Bohusläns eskader av arméns flotta 1788–1790 (Forum navale, Nr. 69, 2013) berättas hur skärgårdsflottan byggdes upp på flera platser inom riket och specifikt i Bohuslän. Överstelöjtnanten och riddaren Jakob Törning fick i augusti i uppdrag av Gustav III att "söka om möjligt...att tillskapa en

tjenlig skärgårdsflotta". Syftet var då att kunna försvara kusten men snart utökades syftet med att ta sig till Finland. Från en kanonslup och fyra platta pråmar byggdes under vintern 1788 och under 1789 ett förband med 16 kanonslupar, ett chefsfartyg, underhållsfartyg mm. För att tillsätta chefer rekryterades ett antal civila sjöbefäl, som konstituerades som fänrikar. Magnus Sandelius var en av dessa och ha tilldelades chefskapet på kanonslup N: 16.

"Konstituerades" betydde att de inte tillsattes på stat och kan jämföras med reservofficerare. En kanonslup var en ca 20 m långa roddbåt med två master. De hade en tung pjäs i fören och en i aktern och dessutom ett par nickehakar, som var mindre men fast förankrade kanoner. Båtarna hade tio par åror. De var lätta att manövrera och snabbt rikta om skjutriktningen i förhållande till de stora krigsfartygen. De bemannades med ytterligare ett lägre officersbefäl, två underofficerare och 64 soldater/båtsmän. I augusti 1789 hade Sandelius rekryterats. Båtarna utrustades under vintern för att nästkommande vår föras till Finland.

Den 9 april 1790 meddelade Törner att eskadern var "fullt armerad och segelfärdig" och redo att avsegla den 10 april om vind och väderlek tillät. Den första bevarade rapporten från resan är från den 5 maj. De hade nu kommit fram till Ystad. Man hade rott och bogserats och hade varit utsatta för storm. Förlusterna var 77 man, fem döda, 54 sjuka och 18 avpolletterade. Den 18 maj var man i Kalmar och den 23 maj hade man nått Dalarö i Stockholms skärgård. Man anslöt sig till flottan vid Viborg den 4 juni. I den samlade flottan hade nu Sandelius kanonslup N:r 106. Man var med om utbrytningen från viborgska viken och deltog i slaget vid Svensksund den 9–10 juli, som Sverige "vann". En av fänrikarna dödades och tre sårades. Sundberg visste inte hur det gick med de sårade men en av dem, Carl Christ. Berg var dopvitne vid Sandelius dotters dop den 5 oktober 1790. Magnus Sandelius erhöll titeln Lieutnant. Så titulerades han sedan livet ut. Han belöna-

des inte bara med en finare titel utan också med konungens Svensksundsmedalj i guld i sjunde storleken!

Bohuslänska eskaderns deltagande i detta krig har lett till att trubaduren Stefan Andersson skrivit text och musik till en visa vars sista rader lyder som följer:

"Det var 1790 den femte april

När vi lämnade Marstrand bakom
Ock när vi väl kom ja då slogs vi
och vann.

Sen rodde vi hem igen"

Kofferdikaptan med eget fartyg

Sjömanshusets avfotograferade arkivhandlingar ger en ganska fullständig bild av hur fartygen rörde sig till och från Göteborg från 1792. Under tiden 3 oktober 1792 till 1796 förde han briggen Gustaf om 51½ läster. Han reste ut 28 september 1795, men någon återkomst har jag inte hittat. Det skulle möjligen kunna bero på att han i april 1796 for i väg med briggen Aurora (36 läster) i vilken han (1803) var hälftenägare. Aurora förde han till början av 1804. Det saknas notering av återkomst, men motsvarande holländska listor visar att han var i Nederländerna från 1/10 1803-28/12 1803. Som längst var han ute med Aurora i 31 månader. År 1792 den 26 oktober avled hustrun Helena Dahlbeck och efterlämnade de två små flickorna, 11 och 13 år. Det är i bouppteckningen efter henne vi får reda på att han är hälftenägare i Aurora värderad till 1000 RD. Förutom huset Skiljostenen på Elfsborgs Kungsladugård, ägde han huset Lyckas Berg, tillsammans värderade till 2000 RD. Troligen hade man hyresgäster. Man hade rikligt med ägodelar och efter avdrag för skulder på 1000 RD för husen var behållningen 2889 RD. Sandelius hade ju sitt fartyg och arbete att sköta och någon måste ju ta hand om hem och barn. Han gifte om sig 10 februari 1803 och lämnade Göteborg med sin Aurora den 16 april. Den nya hustrun hette Maria Bouchan och Magnus flyttade till hennes hus, torpstället Kronan under Kungsladugård om 16 240 kvadratalnar (ca 5700 m²) bestående av sex rum och två kök med vind, tre vedbodrar, ett

bryggghus och ett fähus tillika med del i inhägnad beteshage. Hon hade erhållit den genom ett inbördes testamente med sin förre man, Coopverdiekaptenen Fredrik Lundberg, som hon gift sig med när dennes hustru avled och lämnade efter sig två barn. Han återkom den 23 juli samma år från Amsterdam och var hemma till den 3 augusti och återkom till hemmet troligen först i början av 1804.

Nu förde han befäl på briggen Pomona (75 läster) och gjorde flera långa resor varav två var ungefär årslånga och en varade i tre år. Huruvida han ägde del i Pomona vet vi inte. Han fick två barn med Maria Sandelius. Sonen Johan Magnus föddes i januari 1804 men han dog i april 1810 några månader efter faderns död. Dottern Helena Wilhelmina Sandelius föddes 19 maj 1809. Den sista gången som han seglade ut från Göteborg mot västersjön var den 12 augusti 1809. Han dog "olyckligen vid Skottiska kusten" 15 november 1809. Hur det gick till när han dog har vi ingen kännedom om. Bouppteckningen efter honom visar att de hade ett rikt utrustat hem med guld och silversaker, fina möbler, såväl engelskt som ostindiskt porslin. Vidare hade man en kapten Sven Rydberg och demoiselle Bruun som hyresgäster. Sandelius var sedan omkring 1800 medlem i frimurarlogen Salomon à trois Seurrures (Salomoniska logen af Trenne Lås) i Göteborg. Att vara med i en loge betydde att man var accepterad medlem av en sorts societet.

Till förmyndare för dottern Anna Lovisa utsågs komministern Samuel Hummel, som undertecknat bouppteckningen i denna egenskap. Året efteråt, den 21 april 1811, gifte han sig med Anna Lovisa. Vid deras första barns dop var Maria Sandelius, d v s Anna Lovisas styvmor samt jungfrun Maria Sandelius, d v s helsyster dopvitnen.

Magnus Sandelius härstamning

När jag sökte på namnet Sandelius i många källor fann jag många med

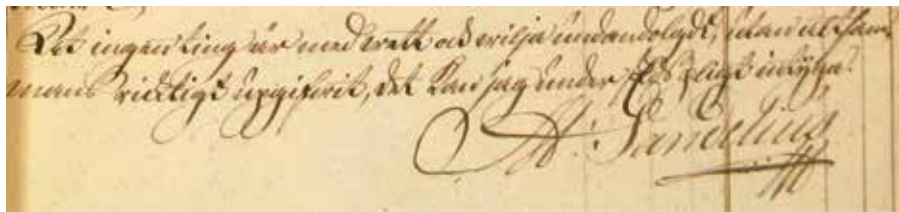
detta namn, men de flesta kom från östra Sverige och inte minst från Gotland. I Göteborgs närhet hittade jag en Sandelius i Marstrand, klockaren och stadsnotarien Erik Sandelius (ca 1693–1731), som efterträddes av sin son Erik Sandelius (1724–1760). Den senare hade endast en son Augustinus (1750–1750). Fadern hade ytterligare söner, och åtminstone en av dem har jag inte funnit dödsdatum på.

I Rötters Anbytarforum fann jag en intressant person. Magnus Sandelius föddes 1761-04-24 i Botearve i Sanda socken på Gotland som son till den ogifta Anna Maria Printz. Husbonden på gården var hennes bror länsman Magnus Printz. Denne var gift 1754 i Sanda med jungfrun

Catharina Jönsdotter Winter. Catharina Winter var dopvittne liksom "Länsmansdottern Elisabet Printz". Denna var en syster till Anna Maria och länsman. Deras far hette också Magnus Printz och var länsman. Han hade dött på Botearve 1747. Rörigt men sonen tycks efterträda fadern som länsman.

Modern gifte sig med skomakaren Olof Stenberg 1769 och får tre barn med honom. Anna Maria dör, 49 år gammal, 1783. I hennes bouppteckning noteras att hon har en myndig son, Magnus Sandelius, som sammanavlades med annan man före äktenskapet och därför inte fick någon del i arvet. Magnus var sjöman och på "ostinska resor". Detta måste be-

tyda att han var sjöman i Göteborg! Här har vi nu en sjöman född 1761, som heter samma som "vår" Magnus, som vid vigseln sades vara 23 år gl. Om det är samma person vade han på sitt 23:e år. Det är ju intressant att Magnus Sandelius kunde ha varit på ostindiska resor till exempel med hänsyn till att de hade ganska mycket ostindiskt porslin. Ett annat indicium som talar för att det kan röra sig om en och samma person är namnen på döttrarna: Moderns namn Anna Maria går igen med Anna hos båda och Anna Maria hos den andra dottern, vanliga namn dock. Det är ju logiskt att den förstfödde sonen fick namnet Magnus, som såväl morbror som den presumtiva morfadern hade. Men några helt säkra bevis för att det är samma person finns inte!

Varför kallades han "Sandelius"? Var det kanske så att modern pekade ut barnafadern eller helt enkelt namn efter hemsocken Sanda?

40-årsjubileum
Hallands Släktforskarförening
firar i hela Halland
från mars till oktober

Välkommen!

- Föreläsningar
- Släktforskarhjälp
- Studiebesök
- Bokförsäljning
- Bildspel
- Information
- Avslutning 1-2/10 med stor mässa i Halmstad Arena

Fira med oss!

Skanna qr-koden med din smartphone för att läsa hela programmet

Vi följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Hallands Släktforskarförening
för dig med släkt i Halland
info@hallandsslaktforskare.se
035-12 82 72
hallandsslaktforskare.se/40-arsjubileum/

Medlemsmötet den 13 november 2021

Spännande med hybridmöte, merparten av styrelsen på plats i lokalen tillsammans med ett fåtal medlemmar, övriga på plats över ZOOM.

Efter att Ylva hälsat alla välkomna så godkändes det att det på årsmötet lagda beslutet om att "Styrelsen får besluta att föreningsmöte ska äga rum som fysiskt möte, eller som distansmöte över Internet, eller som en kombination av dessa. Medlem, som närvarar på distans, har samma rättigheter och skyldigheter som fysiskt närvarande medlem. Styrelsen ansvarar för att rimliga kontroller av identitet och medlemskap genomförs oberoende av mötesform." så med tanke på pandemin som fortfarande är aktiv i allra högsta grad är det bra att det nu är ok att ha olika former av föreningsmöten.

Efter denna korta punkt var det dags för föredraget av Claes Westling, arkivarie och fil.dr. Claes med Vadstena Landsarkiv som arbetsplats. Claes tilldelades priset som årets eldsjäl av Sveriges Släktforskarförbund 2018 och har under flera år hållit i universitetskurser i "Historisk arkeologi" och "Att arbeta med historiska arkiv" Ämnet för föreläsningen var "Bara på papper" vilket syftar på den stora mängd källmaterial som inte finns digitaliserat utan endast på papper. En sammanställning av de uppsatser i historia som skrivits på olika lärosäten under 2018 visar att det är en liten del av dessa som använt sig av fysiskt material i sina uppsatser.

Det finns så mycket intressant material att läsa på våra arkiv, utöver kyrkoböcker, domböcker och boupteckningar. En titt i den nationella arkivdatabasen (NAD) på t.ex. Möln dal visar på att det finns 79 arkiv som berör Möln dal bara på Göteborgs Landsarkiv, går man dessutom in och tittar på vad Regionarkivet har så blir det en väldig massa arkiv, men som sagt, merparten är inte digitaliserade.

Ett bra tips är att leta efter bilagor till husförhörslängder eller flyttningslängder, under bokstaven H i arkivförteckningen. Har man tur så kan där finnas mer information om personen du letar efter. Flyttningsbevisen kan vara en guldgruva för släktforskare, vid en flyttning så behövde denna visas upp när man flyttade till en församling och i exemplet som Claes visade från Oskarshamn så fanns det en mängd av noteringar kring den person som tidigare befunnit sig i Stockholm, det fanns till och med olika datumstämplar på baksidan av flyttbeviset.

En annan för mig okänd källa var "Sockenakter" i det här fallet material från Domkapitlet i Linköping med Handlingar ordnade efter församlingar serie E:IV, har man tur så kanske det finns, för just ditt område. Gå in på <https://sok.riksarkivet.se/nad>. Många av oss forskar om de gårdar som våra anfäder har bott på och Häradsrättens protokoll kan vara ett bra hjälpmedel för att komma vidare i forskningen längre tillbaka i tiden. Även i domstolens förteckningar kan det finnas spännande inläggande handlingar, oftast Serie F.

Andra spännande arkiv som Claes visade på var Lagmansrätter, dessa sträckte sig fram till 1849 och var en föregångare till nutidens landsting. De sammanträdde en gång per år och tog bland upp olika tvistemål. Vad sägs om Västergötlands och Dalslands lagmansrätts arkiv Det finns på Göteborgs Landsarkiv och en godbit kan vara pergamentbrevsamlingen, där får man av naturliga skäl begära fram materialet från arkivarierna. Det är fantastiskt hur mycket material det finns i våra arkiv, bara Svea och Göta Hovrätt omfattar 10.000 hyllmeter! Att tänka på är att de renoverade domböckerna är renskrivna domböcker och allt togs inte med i dessa.

Länsstyrelsernas arkiv om in- och utresande, gästgiveriet, mantalslängder, jordeböcker och liknande är också något som är av intresse för många av oss. Det finns så otroligt mycket mer intressant i arkiven, Claes gav många goda exempel och nu gäller det bara att botanisera i Nationella Arkivdatabasen och se vad som finns. I dagsläget är det kanske inte aktuellt att besöka arkiven, men förhoppningsvis senare.

Christina Claeson

Bli en NÅDD:are

Bakom den, för en utomstående oin-
vigde, något makabra titeln ”Sveriges
dödbok”, gömmer sig ett av de mest
omtyckta hjälpmedlen i svensk släkt-
forskning. Den senaste versionen
innehåller över 15 miljoner poster
och omfattar nästan alla som dött i
Sverige mellan 1830 och 2020.

Förutom att kunna ta reda på när en
person är död ger den även mycket
annan information, församlingar och
datum för födsel och död, adress vid
dödsfallet, och ofta ledtrådar som
gör att man snabbt hittar motsvaran-
de information för personen make/
maka.

Försäljningen av Sveriges Dödbok
utgör en av de viktigaste inkom-
sterna för Sveriges Släktforskarför-
bund. Projektet kallas NÅDD, namn
åt de döda. Framtagningen av data
från kyrkböcker sker av hundratals
frivilla släktforskare. I varje version
uppdateras dödsfall de senaste åren
med information från myndigheterna.
Den pågående registreringen, för pu-
blikation om ett par år, omfattar ti-
den 1800-1829.

Vad ger det dig att medverka? Alla
har vi bläddrat i kyrkans dödböcker
och fascinerats av olika öden. Genom
att adoptera en församling för NÅDD
får man en större insikt i hur just den
här församlingen utvecklades under
en längre tidsperiod. Ofta väljer man
kanske en församling där man har
lite rötter och man känner till en del
om gårdarna. Själv har jag hittat flera
öden i min egen släkt under tiden jag
skrivit av. Men lika intressant är det
att välja en församling där man bor
men där man kanske saknar rötter.
Eller kanske chansa vilt och ta en för-
samling i en del av landet man inte
kan något om.

Det skall erkännas att pennans hand-
stil och skrivarens noggrannhet va-
rier stort under tidigt 1800-tal, men

man gör så gott man kan. Skriver ner
informationen från dödboken, tex
namn, ålder, gård/adress och ev in-
formation om civilstånd.

Efter att detta är klart, så fyller man
på med information från husförhørs-
längden. Skriver in födelsedata (ofta
är åldern i dödboken felräknad),
kompletterar med by/gård, civil-
stånd i den mån man hittar det. Om
födelseförsamling finns angiven så
tar man helst en titt i födelseboken
också. Allt efter förmåga, de böck-
erna över de som föddes på mitten
av 1700-talet kan vara en utmaning
att läsa.

Som alla inser blir detta, oavsett
hur nyttig databasen är, en andra-
handskälla med många brister och

hål. Inte minst för att vi är människor
som registrerar. Felmängden redu-
ceras genom att vi gör lite allmänna
kontroller själv, och ytterligare sker
när man lämnat sitt material. Efter-
som man jobbar i Excel är det prak-
tiskt att t.ex. sortera alla kvinnor i
efternamnsordning och kolla att alla
med patronymikon har ”-dotter”,
att man stavat rätt och att inga män
kommit med av misstag. Samma sak
för männen. Sortera adresserna efter
namn så att man stavat rätt och be-
handlat alla på samma sätt.

När allt är klart skickas filen in.
Förutom att öka din kunskap om
församlingen, och för att bidra till
att föra släktforskningen i Sverige
framåt, brukar man bli belönad med
ett ex av den färdiga databasen. Där
kan man slå upp en ana och se hur

1816-11-18

Persson, Jöns

Dearp 1,2

Död 18/12 1893.

Kyrkobokförd i Hov (Kristianstads län, Skåne).

Född 18/11 1816 i Hov (Kristianstads län, Skåne).

Gift man.

Motsvarande folkbokföringsförsamling(ar) 1/1 2020:
Västra Karup-Hov, Båstads kn (Skåne län, Skåne)

Källor:
DB, HFL (sida: 13)

Post-ID:
SDB7_06317605

det blev. Här är min mormors morfar som jag registrerade för förra versionen av databasen.

Några fiffiga saker med denna informationen:

Man kan se att jag läst informationen i dödboken och kompletterat med informationen i husförhörslängden (användaren kan gå direkt till sidan 13), men att jag inte hittat honom i födelseboken (ingen FB bland källorna). Så här ser husförhörslängden ut. Har noterat födelsedatumen härifrån och att han var gift.

Så varför inte födelseboken. För att när jag registrerade dödboken så hittar jag ingen Jöns i November 1816. Själv vet jag att Jöns föddes i början av December och att, som ibland händer, så förvanskas data på vägen. Men den dateringen är inte skriven i sten, eftersom det saknas husförhör 1816-1870, och födelseboken är en dublettbok, allt annat brann upp 1870. Och det är en avskrift av tillgängligt material vi gör, inte släktforskning. Det jag inser när jag skriver detta, är att jag kunde gjort en kommentar. Där är nästa finness, man kan skicka in rättningar när man hittar något som inte stämmer. I nästa utgåva (som troligen blir en databas på nätet), så rättas detta. Men bara om det är fel avläst. Så nu är det rapporterat in som en kommentar.

Rättelsefunktionen är bra, använd den när du ser något som är fel, men notera att det skall i första hand vara ett fel i avskriften av respektive bok. Det är alltså inte säkert att min rättelse/kommentar blir gjord, men det kan ju underlätta för andra släktforskare.

Så, bli en NÄDD:are du med. Eller gå ihop en grupp i föreningen som t.ex. Skövde släktforskare gjort, dom levererar massor med församlingar. När vi på DIS-Väst öppnar upp igen kan vi bidra med lokaler och datorer ifall ni vill jobba tillsammans.

För mer information om NÄDD och Sveriges Dödbok:

<https://www.rotter.se/forbundet/nadd>

Martin Johnsson

Rättelser till Sveriges dödbok 8 1830-2020

Kontrollera dina uppgifter rörande Jöns Persson post-id SDB7_06317605, 18161118.
Död 18931218 i Hov (Kristianstads län, Skåne)

Efternamn: Persson

Förnamn: Jöns

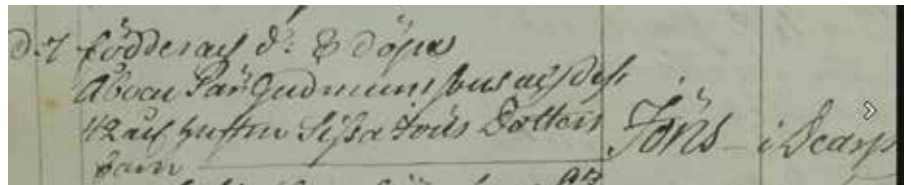
Personnummer: 18161118

Döddatum: 18931218

Dödförsamling: Hov

Dödslän: L

Kommentar: Enl Västra Karup (L) CI:5 sid 58 är födelsedatum 5/12

Föreningen DIS Video

Vad sägs om att se videoinspelade videofilmer om hur man använder Disgen på olika sätt? Eller något annat spännande. Gå in på <https://www.youtube.com/c/foreningendisvideo> och botanisera- bland de filmer som finns upplagda. DNA, Disbyt, utskrifter och så mycket om Disgen och annat intressant.

Föreningen DIS-Väst kallar till årsmöte 2022

Årsmötet äger rum lördagen den 26 mars 2022.

Var?

På grund av rådande covid-19 smittläge kommer mötet att genomföras på distans med programmet Zoom, och att ingen fysisk närvaro är för närvarande möjlig.

När?

10.30 Zoom-mötet öppnar och det går att ansluta till mötet.

11.00 Årsmötet börjar.

Efter årsmötets avslutande kommer Fredrik Mejster att hålla ett föredrag. Fredrik är den släktforskare som bland annat gör all släktforskning för den populära TV-serien Allt för Sverige.

Hur?

För att delta på årsmötet behöver du en internetförbindelse och en webbläsare, men inget mer. För att vi också ska kunna se att alla närvarande är medlemmar i föreningen ber vi dig att anmäla dig i förväg via anmälningsformuläret som kommer att finnas på vår hemsida, eller här nedanför, senast onsdagen den 23 mars. En medlems- och avgiftskontroll kommer att genomföras i Zooms "väntrum" innan du blir insläppt till årsmötet.

Därför uppmanar vi dig som inte ännu betalt medlemsavgiften för 2022 och vill medverka på årsmötet att betala snarast. Via "Mina sidor" på dis.se kan du kolla din betalstatus, om du är osäker. Mer information och handlingar kommer att finnas på hemsidan under årsmöte 2022

Observera att vi skickar möteslänken till den e-postadress som är använd vid anmälan till mötet.

Alla medlemmar i DIS-Väst har fått ett medlemsutskick med en kallelse till årsmötet

Välkomna!

Det här med disbytutdrag

Nu vet jag inte exakt hur många släktforskare som bidragit med information till databasen Disbyt i dagsläget eftersom den uppdateras varje månad men i skrivande stund är det över 32 miljoner personposter inskickade, från ett släktforskningsprogram eller via någon annan databas som till exempel Värmlands kyrkoboksregister, Gen Ark, ett äldre register från Genealogiska Föreningen, Genealogiska föreningens antavlor, en äldre version av Sveriges Dödbok (1947-2006), Släktdata utöver alla släktforskare som bidragit med information. När jag kikade på min lista från disbytombudet så finns där ett antal avlidna medlemmar upptagna, det känns bra att deras information fortfarande finns kvar, även om det inte går att ta kontakt med personen i fråga, för det är ju det som är tanken. Därför finns inte fullständiga personuppgifter med i den så kallade träfflistan. Många träffar blir det, framför allt när man som jag har många släktingar från Norr- och Västerbotten, där alla mer eller mindre är släkt med alla på väldigt många håll.

Sedan var det här med ett antal to- kigheter som alltid tycks dyka upp,

det är lätt att slinta på tangentbor- det när man sitter och knappar. Jag brukar skicka in lite olika grenar på släktträdet för Disbyt fylls ju på hela tiden, och kanske, kanske går det att läsa några av släktgåtorna. I kombination med diverse DNA-test och släktträd så ökar möjligheten. En notis i en saköreslängd bekräftar att det var ett barn fött utanför äktenskapet, men den misstänkte fadern lyser allt som oftast med sin frånvaro så här på 1860-talet. Många kanske saknar att det inte är med personer som är födda före år 1500, men detta är på grund av att det är svårt att verifiera källan. För att en person ska komma med behövs också både för och efter- namn samt minst en händelse som har datum och en plats, antingen församling eller land. Listan med orter som skickades in med disbytut- draget, den brukar jag exportera till Excel och leka lite med, filtrera och så. Nu finns det dessutom två filer till med från Disbytombudet. D- filen som visar kontaktuppgifter till träffarna på Disbyt, vilken kan vara värdefull när man kollar sina träff- listor i FTDNA och E-filen som visar träffarna., perfekt att kunna sortera församlingsvis och kika. Att ett par kalkylark kan vara så roliga att leka

med. I och för sig är det inga konstiga formler och matematiska tecken, el- ler klockslag.

Men jag är inte färdig.... är det en och annan släktforskare som säger, inte kan väl jag skicka in då? Jodå, gör det för dels så kan du hitta nya släktingar, dels så ger du andra släkt- forskare möjligheten att hitta kopp- lingar till dina kvistar eller grenar på det stora släktträdet, eller träden, beroende på hur långt tillbaka i tiden vi vill gå tillbaka till. Många äldre släktböcker och liknande saknar käl- lor vilket gör att de kan vara svårt att kontrollera att uppgiften stämmer, vilket gör att man kanske ska notera att det är en osäker källa. Därav föl- jer att det numera inte går att hitta Thord i Byr som uppges ha fötts på 900-talet i Disbyt, eftersom källorna inte går att kontrollera.

Så skicka in din släktforskning till Disbyt och gör trädet ännu större.

Christina Claeson

Avsändare:
DIS-Väst
c/o Ylva Amberntsson
Persikogatan 126
426 56 Västra Frölunda

Medlemsinformation

Ordf.: Ylva Amberntsson, Västra Frölunda
V.ordf.: Karin Nirvander, Askim
Kassör: Ann-Helen Lindström, Mölndal
Sekr.: Martin Johnsson, Stråvalla

ordf@dis-vast.o.se
vice.ordf@dis-vast.o.se
kassor@dis-vast.o.se
sekr@dis-vast.o.se

Ledamöter

Christina Claeson, Göteborg
Kristina Andersson, Lidköping
Kjell Croné, Göteborg
Ing-Britt Olsson, Västra Frölunda
Aina Wallström, Billdal

redaktor.disketten@dis-vast.o.se
ledamot6@dis-vast.o.se
ledamot7@dis-vast.o.se
ledamot8@dis-vast.o.se
ledamot9@dis-vast.o.se

Suppleant

Jonny Holm, Göteborg

ledamot10@dis-vast.o.se

Revisorer:

Margareta Lund, Alingsås
Lena Sundberg, Västra Frölunda

revisorer@dis-vast.o.se
revisorer@dis-vast.o.se

Revisorssuppleant

Lennart Larsson, Särö

revisorer@dis-vast.o.se

Valberedningen

Einar Gustafsson, Västra Frölunda
Charlotte Börjesson, Västra Frölunda

valberedning@dis-vast.o.se
valberedning@dis-vast.o.se

Redaktionsråd

Christina Claeson, Göteborg

redaktor.disketten@dis-vast.o.se

Webbansvarig:

Christina Claeson, Göteborg

redaktor.disketten@dis-vast.o.se

Disbytbud

Charlotte Börjesson, Västra Frölunda

Tel 031-47 80 93

charlotte.borjesson@telia.com

Disgenfaddrar

Christina Claeson, Göteborg
Hans Nyman, Sjömarken
Tomas GH Johansson, Svenljunga,

Tel 033-25 40 75
Tel 0705-42 43 28

ch_claeson@hotmail.com
hansnyman@telia.com
tomasgh@live.se

Disgen för Linux

Roy Johansson, Borås,

Tel 0709-706170

roykleva@gotanet.com

Min Släkt fadder

Kjell Croné, Göteborg
Annelie Lindgren Kedehag, Bollebygd

Tel 0739-77 83 88 (kvällstid)

crone.kjell@gmail.com
petared@gmail.com

HEDERSMEDLEMMAR

Bertil Magnusson, Partille
Björn Molin, Västra Frölunda
Ingrid Lännestad, Västra Frölunda
Jan-Åke Thorsell, Västra Frölunda
Ulla-Britt Wallgren, Kinna
Kjell Weber, Torslanda
Charlotte Börjesson, Västra Frölunda
Kent Lundvall, Uddevalla
Eivor Strandefjord, Kungsbacka